

Regelbunden tillsyn i Vad skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-3

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Smedjebacken kommun under hösten 2009 och besökt Vad skola den 9 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 22 januari 2010. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Vad skola, dels den information som samlats in under besöket. I Vad skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Vad skola

Vad skola	Antal elever
Förskoleklass	23
Grundskola	60

Källa: Skolans uppgift september 2009

Vad skolas verksamhet innefattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-3 och är indelat i ett arbetslag. Eleverna fortsätter därefter till Kyrkskolan där årskurserna 4-9 finns. Rektorn på Vad skola har ett nära dagligt samarbete med rektorn för Kyrkskolan. Skolan är godkänd miljöskola enligt Skolverkets kriterier. På skolan finns en rektor, som även har ansvar för en förskola och ett fritidshem i anslutning till skolan.

2 (10)

Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen och förskoleverksamheten beskrivs dock i separata rapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Skolans egna uppgifter för 2009 visar att 80 procent av eleverna nådde målen i alla momenten i de nationella ämnesproven i matematik i årskurs 3. I svenska 3 nådde 77 procent av eleverna målen. Av de sammanställningar på skolnivå som Skolinspektionen tagit del av framkommer att resultaten i NO-ämnena varit otillfredsställande. Skolan har uppmärksammat detta och vidtagit åtgärder i form av att denna kompetens numera finns på skolan från och med innevarande termin. Tidigare år har 25 procent av eleverna bedömts ligga i riskzonen för läs- och skrivsvårigheter. De två senaste åren har dock läget förbättrats enligt skolans egna uppgifter utifrån genomförda kartläggningar. I övriga ämnen finns det sammanställningar på skolnivå och visar att eleverna bedöms nå kunskapsmålen i dessa ämnen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolan behöver förstärka arbetet med att förbättra elevernas kunskapsresultat i de ämnen där eleverna inte når målen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Samtliga elever vid Vad skola har en individuell utvecklingsplan som upprättas vid utvecklingssamtalen. De utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av är av god kvalitet. Skolan behöver dock konkretisera planerna samt synliggöra sina egna insatser på ett mer detaljerat sätt. Rektorn och personalen på skolan är medvetna om planernas vikt och diskuterar en utveckling av de individuella utvecklingsplanerna. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att de individuella utvecklingsplanerna bättre stämmer överens med förordningens krav.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

4 (10)

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om en utredning visar att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Skolan har en utformad matris som alla ska följa vid upprättande av åtgärdsprogram. Skolinspektionen har tagit del av ett urval av åtgärdsprogram och kan konstatera att de långsiktiga och kortsiktiga målformuleringarna inte är tydligt kopplade till de nationella målen. Vidare framkommer att metodbeskrivningarna behöver konkretiseras. Som exempel kan lyftas fram formuleringen "eleven får Sv2- undervisning en timme i veckan". Denna formulering visar inte på ett tillräckligt klargörande sätt vad eleven ska arbeta med utifrån de nationella kursplanerna.

Skolinspektionens bedömning är att arbetet med åtgärdsprogram behöver utvecklas ytterligare. Innehållet i åtgärdsprogrammen behöver tydligare kopplas till elevernas identifierade behov i förhållande till nationella mål.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Tillsynen visar att skolan saknar en plan enligt de bestämmelser, se ovan, som gäller sedan den 1 januari 2009. Skolinspektionen har granskat Vad skolas lika-behandlingsplan som upprättats enligt den tidigare gällande lagen om förbud

mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Tillsynen visar att planen inte utgår från en aktuell kartläggning. Planen är heller inte utarbetad i samråd med elever.

Skolinspektionen bedömer att skolan årligen behöver upprätta en plan mot kränkande behandling som fullt ut svarar mot nu gällande plankrav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering

Ej relevant eftersom skolan saknar elever i behov av detta.

8 (10)

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Enligt Lpo 94, avsnitt 2.8 Rektors ansvar, har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Rektorn vid Vad skola upplevs av skolans personal och elever vara förtrogen med verksamheten och tar ett pedagogiskt ansvar. Rektorn vid Vad skola och rektorn vid Kyrkskolan har ett nära dagligt samarbete, till exempel följs en elev av en och samma rektor från förskoleklass fram till årskurs nio, oavsett vilken

skola denne går i. Detta innebär t.ex. att rektorn för Vad skola fattar beslut i elevärenden som denne formellt inte ansvarar för. Detta har lett till att ansvarsbilden är oklar och bl.a. tror eleverna att det finns två rektorer för Vad skola, vilket inte är acceptabelt.

Skolinspektionen bedömer att rektors ansvar på Vad skola behöver tydliggöras.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive sko-

10 (10)

lan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt 3a § i samma förordning ska en uppföljning och en utvärdering av likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling redovisas. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning.

Skolinspektionen har tagit del av skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2008-2009 som följer en av Smedjebackens kommun utarbetad mall. Kvalitetsredovisningen innehåller resultat, analys och förslag på åtgärder utifrån nationella uppdraget. Trots en mycket god ansats till kvalitetsredovisning är analyser och förslag till nya åtgärder för vaga och behöver utvecklas ytterligare.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att vissa åtgärder behöver vidtas så att kvalitetsredovisningen uppfyller förordningens krav fullt ut.

2009-10-22 Stockholm

Stig Westlund

Ellionor Triay Strömvall